

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 24. november 2021

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1730 (Alm. del), som Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg har stillet til ministeren for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri den 20. september 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Zenia Stampe (RV).

Spørgsmål nr. 1730

” Vil ministeren oplyse, om det er rigtigt, at landbruget under den kommende ny EU-landbrugspolitik (CAP) kan fjerne hegn og småbiotoper, der i dag ikke er støtteberettigede, og inddrage disse arealer i det støtteberettigede landbrugsareal, for bagefter at kunne lægge dem ud som uproduktive arealer? Og hvis dette er muligt, vil ministeren så oplyse, hvordan dette kan imødegås, f.eks. gennem et forbud (fredning) eller f.eks. gennem et reference-år, så udelukkende arealer, der i det reference-året indgår i markblok, vil kunne tælle med både i forhold til GLM 8-kravet om sædskifte og kravet om biodiversitet-eco scheme?”

Svar

Landbrugere har allerede i dag mulighed for at opdyrke jorder, hvor der ellers er etableret hegn eller småbiotoper med henblik på at kunne opnå landbrugsstøtte. Dette er muligt i den gældende EU-landbrugspolitik (CAP), og det vil også være gældende i den kommende CAP-reform. På den baggrund forventes det, at landbrugerne ikke vil fjerne eksisterende hegn og småbiotoper. Det vurderes endvidere at være omkostningstungt for landbrugeren at fjerne eksisterende hegn, sammenholdt med den støtte, det vil være muligt efterfølgende at opnå adgang til.

CAP-reformen medfører, at landbrugere fremover får øget incitament til at udlægge natur i form af småbiotoper på landbrugsarealet via en bruttoarealmodel, da det vil blive muligt at opretholde landbrugsstøtte til småbiotoperne i modsætning til i dag. CAP-reformen indebærer endvidere, at der kommer et EU-krav om, at der skal udlægges fire pct. udyrkede arealer på omdriftsarealet (konditionalitetskrav GLM8). Dette øger også mængden af småbiotoper og andre udyrkede arealer. Hertil kommer incitamentet til mere natur under det nye eco-scheme ”biodiversitet og bæredygtighed”. Dette vurderes at medføre, at ca. 50.000 ha landbrugsarealer yderligere udlægges til brak eller småbiotoper. De nye elementer på landbrugsarealerne bidrager også med såvel nye klima- som kvælstofeffekter.

EU-reglerne giver ikke mulighed for at indføre et referenceår for at hindre, at arealer med læhegn kan inddrages i det støtteberettigede areal. Såfremt der ønskes, at læhegn både skal indgå under konditionalitetskravet (GLM8) om fire pct. udyrket areal og samtidigt sikre en generel beskyttelse af læhegn i Danmark, kan dette ske ved at beskytte dem som såkaldte GLM-landskabelementer. GLM-landskabelementer er et andet del-element under konditionalitetskravet GLM8. Ved en generel beskyttelse må læhegn ikke fjernes og skal vedligeholdes, ligesom de skal kortlægges for at kunne indgå i administrationsgrundlaget. Det vil også betyde, at læhegn skal defineres, hvilket under de nuværende

EU-retningslinjer er omfattende. Der er således krav til bl.a. bredden af hegnet, regler om rækker af træer uden huller, tilladte træarter, inkl. krav om gentilplantning.

Endvidere ville det skulle afklares, hvem der har vedligeholdelses- og beskyttelsespligt over de læhegn, der står i skel. Hvis læhegn beskyttes som GLM-landskabelement, er forventningen, at det vil give incitament til forud for kravets ikrafttrædelse at fjerne eksisterende hegn med henblik på at undgå krav om fastholdelse og vedligeholdelse. Efterfølgende kan småbiotoper vokse frem og evt. arrangeres på række inden for markblokken, og dermed have karakter af et læhegn – uden krav om fastholdelse og vedligeholdelse. Hvis eksisterende læhegn inkluderes i implementeringen af GLM8, vil klima- og kvælstofeffekten blive mindre end det med landbrugsaftalen forventede.

Administrationen af læhegn er omfattende, uanset om det ville kunne indgå som udyrket areal eller skulle opretholdes som landskabelement. Landbrugsstyrelsen vurderer, at inkludering af læhegn som udyrket areal under landbrugsstøtten vil medføre en administrativ merudgift på op til 50 mio. kr. i reformperioden. Hvis læhegn beskyttes som GLM-landskabelement, vurderer Landbrugsstyrelsen, at omkostningen vil stige med yderligere ca. 10 mio. kr. årligt. Hertil kommer løbende driftsomkostninger. Alternativt kan læhegn søges beskyttet via national lovgivning. Dette vil, som det også fremgår ovenfor, kunne indebære incitamenter til fjernelse af læhegn forud for lovgivningens ikrafttrædelse.

Rasmus Prehn

/

Morten Ejrnæs